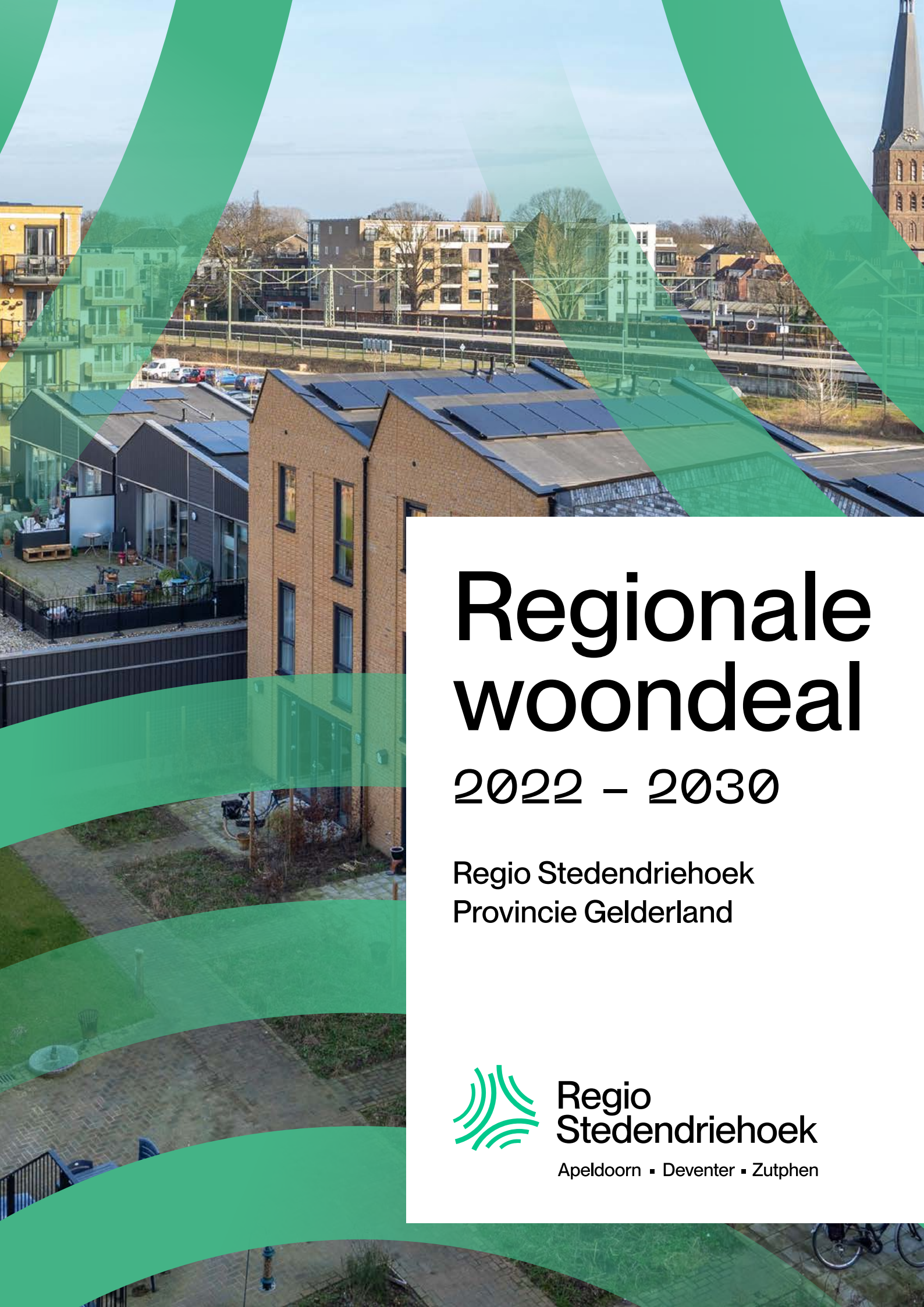

Regionale woondeal

2022 – 2030

Regio Stedendriehoek
Provincie Gelderland

Regio
Stedendriehoek

Apeldoorn ▪ Deventer ▪ Zutphen

De colleges van burgemeester en wethouders (hierna: colleges van B&W), het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (hierna: college van GS) en de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (hierna: minister voor VRO) bevestigen dat ze gezamenlijk alle inspanningen zullen verrichten ter uitvoering van de afspraken in deze regionale woondeal.

De corporaties van Gelderse gemeenten van de Regio Stedendriehoek ondersteunen deze regionale woondeal, de voorgestelde woningbouwafspraken en de bijbehorende randvoorwaarden om deze woningbouwafspraken te kunnen realiseren.

We maken afspraken over:

Ø1	Woningbouwopgave: van nationale naar lokale opgave	5
Ø2	Sleutelprojecten	8
Ø3	Plancapaciteit en tijdige vergunningverlening	11
Ø4	Betaalbaarheid en balans	13
Ø5	Randvoorwaarden, kritische succesfactoren en ondersteuning	15
Ø6	Aanvullende afspraken	18
Ø7	Samenwerking en sturing: governance	21
	Ondertekening	24

Bijlagen

Ø1	Provinciale woningbouwopgave
Ø2	Woningbouwopgave per gemeente
Ø3	Regionale kaart Sleutelprojecten
Ø4	Sleutelprojecten en kritische succesfactoren
Ø5	Ondersteuning via het Actieplan Wonen

01

Woningbouw- opgave: van nationale naar lokale opgave

01

We hebben een gezamenlijke opgave. Om het huidige woningtekort aan te pakken, is het noodzakelijk de komende jaren versneld meer woningen te bouwen. Met het programma Woningbouw zet de minister voor VRO nationaal in op de bouw van in totaal 900.000 woningen tot en met 2030. Het streven is dat ten minste tweederde van deze nieuwbouwwoningen betaalbaar zijn. Voor die betaalbaarheidsdoelstelling is nationaal de bouw van 250.000 sociale corporatiewoningen en 350.000 woningen in het middensegment nodig. Met gemeenten, provincies en Rijk maken we afspraken over ieders aandeel in het behalen van deze doelstellingen.

02

Met de provincie Gelderland zijn op basis van het provinciaal bod van 29 september 2022 afspraken gemaakt over het Gelderse aandeel in de nationale opgaven. Deze afspraken zijn ondertekend op 13 oktober 2022. Het gaat daarbij om de realisatie van totaal 100.000 woningen in de periode tot en met 2030, waarvan minimaal 60% betaalbaar inclusief minimaal 28% sociale huurwoningen. Aan deze aantallen zijn randvoorwaarden verbonden op het vlak van investeringen in bereikbaarheid, dekking van onrendabele toppen, ambtelijke capaciteit en stikstofruimte. De cijfers en randvoorwaarden voor de provincie Gelderland en de gemeenten in de provincie Gelderland staan in bijlage 1.

03

In deze regionale woondeal wordt een doorvertaling naar gemeenten gemaakt van deze afspraken tussen Rijk en provincie. De gemeenten zetten zich, in samenwerking met corporaties en marktpartijen, in voor de realisatie van de opgave in tabel 1. Het gaat in de regio Stedendriehoek (exclusief gemeente Deventer) om de realisatie van in totaal 17.000 huizen in de periode tot en met 2030 als bijdrage aan de provinciale en nationale opgave, waarvan 70% betaalbaar en inclusief minimaal 30% sociale huurwoningen. In bijlage 2 zijn uitsplitsingen per jaar en per gemeente te vinden

04

Regio Stedendriehoek bestaat uit de Gelderse gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen en de Overijsselse gemeente Deventer. Gezamenlijk heeft de regio Stedendriehoek een woningbouwopgave van 24.000 woningen tot en met 2030.

05

De gemeente Apeldoorn neemt een groot aandeel van de woningbouw in de provincie Gelderland voor haar rekening. Over de uitvoering van deze opgave en bijdrage aan de provinciale opgave treden de provincie Gelderland en de gemeente Apeldoorn in overleg. In Regio Stedendriehoek realiseert de gemeente Apeldoorn met de bouw van 8.800 woningen 51% van de regionale woningbouwopgave. Daarvan behoren 6.700 woningen tot de betaalbare woningen.

	Te realiseren woningen brutot1	Te realiseren woningen nettot2	Betaalbaarheid Sociale huur3	Middenhuur4	Betaalbare koop5	Betaalbaarheid totaal	Woningen door wo- ningcorporaties
Apeldoorn	8.838	8.499	3.687	1.247	1.751	6.685	2.775
Brummen	1.058	957	386	14	415	815	342
Epe	1.843	1.789	625	178	544	1.347	639
Heerde	1.010	844	404	42	351	797	404
Lochem	1.219	1.165	306	116	351	773	260
Voorst	921	908	270	0	289	559	270
Zutphen	2.340	1.980	603	228	791	1.622	736
Totaal	17.229	16.142	6.281	1.825	4.141	12.598	5.426
		94%	36%	11%	24%	73%	31%

Tabel 1: Regionaal aandeel in de provinciale en nationale opgave

06

De gemeenten van Regio Stedendriehoek hebben in 2020 met de provincie Gelderland in het kader van de regionale woonagenda afspraken gemaakt over de kwantitatieve woningbouwprogrammering en het aantal te realiseren woningen. De gemaakte afspraken in deze regionale woondeal sluiten hier op aan.

07

De gemeenten Brummen, Epe en Heerde nemen een extra inspanning op de woningbouw voor hun rekening ten opzichte van de eerder gemaakte afspraken in het kader van de regionale woonagenda.

08

De huidige aantallen in de tabel treden in de plaats van de in het addendum van de regionale woonagenda afgesproken woningbouw aantallen.

09

De gemeenten van Regio Stedendriehoek spannen zich in voor het realiseren van de genoemde aantallen, waarbij het besef aanwezig is dat dit samenhangt met diverse marktfactoren en maatschappelijke ontwikkelingen, invulling van de gestelde randvoorwaarden en samenwerking met publieke en private partners.

10

De gemeenten van Regio Stedendriehoek hebben periodiek overleg om de voortgang van de woningbouw te monitoren en aan te sturen en waar nodig elkaar te ondersteunen in het behalen van de woningbouwopgave in de sociale huur en het betaalbare segment.

11

In het provinciale en rijksbeleid worden de afspraken langjarig meegenomen en overleggen partijen over het benodigde financiële, ruimtelijke en juridische instrumentarium waarmee gemeenten en corporaties de gestelde doelen kunnen bereiken.

12

De prestatieafspraken hebben een wederzijds karakter. Met deze woondeal worden de krachten van de verschillende overheidslagen gebundeld, met als doel het versnellen van de woningbouw in de regio. Hiertoe leggen het Rijk, de provincie en de regio (gemeenten) hun wederzijdse verantwoordelijkheden en inspanningen vast en erkennen zij de in deze woondeal opgenomen kwantitatieve en kwalitatieve opgaven. Gemeenten spannen zich in om deze opgave op lokaal niveau te implementeren. De woondeal is het startpunt van een langjarig (tot en met 2030) partnerschap tussen gemeenten, provincie en Rijk, in nauwe samenwerking met corporaties, marktpartijen en maatschappelijke partners.

13

De afspraken gelden tot en met 2030. De langere horizon van deze afspraken vereist aanpassingsvermogen en realisme als de omstandigheden wijzigen. Woningbouw kan complex zijn, lang duren en kost geld. Daarnaast is het een uitdaging voor de overheid en de bouwsector om aan de benodigde mensen te komen voor de uitvoering van de gemaakte plannen. We willen er samen alles aan doen om de opgave te realiseren. We bespreken frequent de voortgang van de realisatie en ondernemen in een vroegtijdig stadium actie als de voortgang daarvoor aanleiding geeft.

¹ De genoemde aantallen zijn een momentopname met de inzichten en omstandigheden van de tweede helft 2022.
² Inclusief sloop, onttrekking of administratieve correcties.
³ Huurwoningen tot de sociale huurgrens van nu circa 763 euro per maand, prijspeil 2022.
⁴ Huurwoningen van de sociale huurgrens van nu circa 763 euro tot maximaal 1.000 euro per maand, prijspeil 2022.
⁵ Koopwoningen met een aankoop prijs tot 355.000 euro, prijspeil 2022.
⁶ https://www.cleantechregio.nl/images/Addendum_Woonagenda_Cleantech_Regio.pdf

02

Sleutel- projecten

01

In Regio Stedendriehoek zijn 17 bouwlocaties aangewezen als sleutelprojecten die noodzakelijk zijn voor de realisatie van de regionale opgave. De sleutelprojecten in de regio zijn:

Naam project	Gemeente	Aantal woningen	Start bouw
Spoorzone	Apeldoorn	2.000	2022
Zuidrand	Apeldoorn	1.050	2026
Kanaalzone	Apeldoorn	1.750	2022
Binnenstad	Apeldoorn	1000	2022
Elzenbos fase II en III, Brummen	Brummen	345	2023
Burgersterrein, Eerbeek	Brummen	105	2025
Uitleg locatie	Brummen	180	2028
Kern Epe (’t Slath, Zuukerenk)	Epe	600	2025
Kern Vaassen (Kerkenland, Vaassen west)	Epe	225	2025
Uitbreidingslocaties kernen Wapenveld en Heerde	Heerde	190	2024
Centrumontwikkeling en inbreiding Heerde, Veessen en Wapenveld	Heerde	165	2025
Plan nieuwe woningbouwlocaties 8 kernen Lochem	Lochem	760	2023
Spoorzones gemeente Voorst	Voorst	400 - 600	2025
Woningbouwlocaties kernen Voorst (incl. Twello – noord)	Voorst	500 – 600	2023
Spoorzone & binnenstad Zutphen	Zutphen	1000	2024
De Hoven – noord	Zutphen	300	2025
Leesten – Schouwbroek	Zutphen	250 – 300	2025
Totaal Sleutelprojecten		10820 - 11170	

In bijlage 3 zijn de sleutelprojecten op een regionale kaart gevat.

02

Naast genoemde sleutelprojecten zijn er verschillende kleinere ontwikkelingen bij de gemeenten die relevant zijn voor de regionale balans en toevoeging van woningbouw betreft die past bij de vraag binnen de regio. Deze kleinere ontwikkelingen hebben vaak een omvang van minder dan 100 woningen en mogelijk een onrendabele top. De huidige subsidiemogelijkheden, zoals de Woningbouwimpuls, zijn voornamelijk gericht op grotere plannen van minimaal 200 woningen. Om ook bij kleinere nieuwbouwprojecten de betaalbaarheid en uitvoerbaarheid mogelijk te maken, zijn geschikte subsidie-instrumenten van provincie en/of rijksoverheid volgens de regio noodzakelijk. Tegen deze achtergrond gaan Rijk, provincie en regio in gesprek om te verkennen wat de mogelijkheden hierin zijn.

03

Knelpunten voor de realisatie van deze sleutellocaties zijn in bijlage 4 opgenomen. We blijven via lokaal en regionaal overleg met elkaar het continue gesprek voeren om de gesignaleerde knelpunten ten behoeve van de realisatie aan te pakken.

04

Voor 30 juni 2023 scherpen de gemeenten per sleutelproject de belangrijkste knelpunten verder aan en gaan met provincie en Rijk in overleg over de mogelijkheden voor ondersteuning en mogelijke aanpak van de knelpunten. Hierover maken we waar mogelijk nadere afspraken in de uitbreiding van de woondeal zoals benoemd in paragraaf 6.1.

03

Plancapaciteit en tijdige vergunning- verlening

01

De colleges van B&W zetten zich ervoor in dat de optelsom van de gemeentelijke plancapaciteit voldoende is (minimaal 100%) voor de realisatie van de afgesproken kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave, waarbij ook rekening wordt gehouden met uitval van de woningbouwplannen⁷. Gemeenten zorgen er ook tijdig voor dat 'zachte' woningbouwplannen worden omgezet in 'harde' plannen, met daarbij specifieke aandacht voor het opharden van de plannen tot en met 2024.

02

De colleges van B&W spannen zich in op het afgeven van voldoende vergunningen voor de realisatie van de met de provincie afgesproken woningbouwopgave in de regio.

03

Partijen zijn zich er van bewust dat deze inspanning de reguliere publieke verantwoordelijkheid, publieke belangenafweging en bestuurlijk-juridische kwaliteit van het vaststellen van bestemmingsplannen (omgevingsplannen) en vergunningverlening niet vervangt of verandert.

⁷ Dit percentage kan lager zijn dan de nationaal gebruikelijke 130% omdat de gemeenten en de regio adaptief programmeren en plannen naar voren kunnen halen indien nodig. Daarnaast kiest de regio ervoor om plannen alleen op te nemen als er sprake is van hoge waarschijnlijkheid van uitvoeren en dus weinig planuitval.

04

Betaalbaarheid
en balans

01

Er is een grote behoefte aan betaalbare woningen in Nederland. Om aan te sluiten bij die behoefte streven we er gezamenlijk naar dat tenminste tweederde van de nieuwe woningen betaalbaar zijn, op landelijk, provinciaal en regionaal niveau. Onder het betaalbare segment vallen:

- sociale huurwoningen tot de sociale huurgrens van nu circa 763 euro per maand, prijspeil 2022
- middenhuur vanaf de sociale huurgrens tot maximaal 1.000 euro per maand, prijspeil 2022
- betaalbare koopwoningen met een aankoopprijs tot 355.000 euro, prijspeil 2022

02

De gemeenten van de regio zetten zich, samen met provincie en ministerie, tot en met 2030 in voor de realisatie van in totaal 12.400 woningen in het betaalbare segment, dat is 72% van de regionale woningbouwopgave.

03

De colleges van B&W zetten zich in voor het toewerken naar meer balans in de woningvoorraad en een evenwichtige verdeling van de opgave tussen gemeenten. Deze evenwichtige verdeling is gericht op het streven naar op termijn 30% sociale huurwoningen in de totale woningvoorraad, zowel in regionaal verband als per gemeente, waarbij oog is voor specifieke situaties in gemeenten of in de regio. Dit streven is ook opgenomen in het nationale beleidsprogramma 'Een thuis voor iedereen'. De colleges van B&W doen dit onder meer door zich in te zetten voor voldoende plancapaciteit voor de bouw van sociale huurwoningen. De minister voor VRO zal in de in voorbereiding zijnde Wet versterking regie op de Volkshuisvesting zorgen voor versterking van het instrumentarium dat hiervoor nodig is voor gemeenten, provincies en Rijk. Bij het op termijn toegroeien naar 30% sociale huurwoningen in de totale woningvoorraad kan de provincie rekening houden met specifieke situaties in gemeenten of in de regio, waarbij het toegroeien naar 30% sociale huur evident niet logisch of haalbaar is. Hierover vindt regionale afstemming plaats.

04

Om te zorgen dat er voldoende woningen zijn voor starters en mensen met een middeninkomen zijn tot en met 2030 nationaal 350.000 betaalbare koop- en midden-huurwoningen nodig. In het beleidsprogramma 'Betaalbaar wonen' is daarom opgenomen dat circa 40% van de nieuwbouw dient plaats te vinden in deze segmenten. De gemeenten van de regio spannen zich, samen met provincie en het ministerie, in voor de realisatie van 1800 midden-huurwoningen en 4400 betaalbare koopwoningen. Dit is 37% van de regionale opgave.

05

In het beleidsprogramma 'Een thuis voor iedereen' is opgenomen dat via de regionale woningbouwprogrammering de nieuwbouw van sociale huurwoningen zo wordt gepland dat wordt toegewerkt naar een meer evenwichtige verdeling van de woningvoorraad, met een streven naar op termijn 30% sociale huurwoningen in de woonvoorraad. Dit betekent dat de gemeenten met minder dan 30% sociale huur in de bestaande woningvoorraad moeten bijdragen aan dit streven door in de programmering een hoger percentage sociale huurwoningen op te nemen dan zij nu in de voorraad hebben. Zo wordt regionaal gekomen tot een betere balans in de woningvoorraad. Hierbij kan de provincie rekening houden met specifieke situaties in gemeenten of in de regio, waarbij het toegroeien naar 30% sociale huur evident niet logisch of haalbaar is.

06

In de Nationale Prestatieafspraken met de corporatiesector is opgenomen dat corporaties verantwoordelijk zijn voor de bouw van nationaal 250.000 sociale huurwoningen en 50.000 midden-huurwoningen. De corporaties in de regio spannen zich in voor de realisatie van 5400 corporatiewoningen in de regio Stedendriehoek. Hiervan zijn 4800 woningen sociale huur en 600 woningen middenhuur. Deze aantallen worden, wat betreft de nieuwbouwopgave, leidend voor de lokale prestatieafspraken die gemeenten, corporaties en huurders maken.

07

Gemeenten spannen zich, in lijn met de Nationale Prestatieafspraken, in voor voldoende steun en locaties om de afgesproken aantallen sociale huurwoningen te realiseren.

05

Randvoorwaarden, kritische succesfactoren en ondersteuning

01

Het college van GS heeft in haar bod aan de minister van 29 september 2022 aangegeven dat het voor realisatie van de opgave nodig is dat het Rijk tegemoet komt aan vier randvoorwaarden, te weten investeren in bereikbaarheid, financiering van onrendabele toppen, voldoende en goede ambtelijke capaciteit en voldoende stikstofruimte. Het invulling geven aan en tegemoetkomen in deze randvoorwaarden geldt logischerwijs één op één voor Regio Stedendriehoek om de gestelde woningbouwopgave te realiseren.

02

Realisatie van de woningbouwopgave is complex, met invloed en afhankelijkheid van veel direct en indirect betrokken (bouw)partijen en externe factoren, waaronder prijsontwikkelingen, de rente en de beschikbaarheid van locaties, bouwmaterialen, bouwpersoneel en energie-infrastructuur. Kritische succesfactoren dienen aangepakt te worden om de realisatie van de woningbouwopgave mogelijk te maken. Hiervoor is inzet vanuit het Rijk nodig en vanuit provincie en gemeenten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen generieke en locatie-specifieke ondersteuning.

03

De generieke ondersteuning voor Regio Stedendriehoek bestaat uit:

- a. Het Rijk ondersteunt in het opstellen en uitvoeren van de regionale woondeal middels procesgeld. Dit geld kan onder meer gebruikt worden voor de inhuur van capaciteit om gemeenten en provincies te ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van de woondeal. Dit procesgeld wordt uitgekeerd via de provincies. De provincie is verantwoordelijk voor de verdeling van dit geld over de verschillende woondealregio's.
- b. Via het Actieplan Wonen ondersteunt de provincie gemeenten bij het realiseren van de woningbouwopgave. In bijlage 5 zijn diverse ondersteuningsmogelijkheden opgenomen.

04

Regio Stedendriehoek heeft aangegeven specifieke ondersteuning nodig te hebben bij regiogebonden randvoorwaarden en kritische succesfactoren:

- a. In de regio vinden in stationsgebieden/spoorzones ontwikkelingen plaats met daarbij inbreidingsruimte voor woningbouw in de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Voorst en Zutphen. De herontwikkeling van onder andere deze stationsgebieden gaan gepaard met investeringsopgaven in infrastructuur en mobiliteit. De betreffende gemeenten treden in overleg met provincie en Rijk over deze stationsgebieden en bijbehorende investeringsopgaven. Het belang van goed openbaar vervoer en goed functionerende stationsgebieden is randvoorwaardelijk voor woningbouw.
- b. Verschillende gemeenten nemen een extra inspanning op de woningbouw voor hun rekening ten opzichte van de eerder gemaakte afspraken in het kader van de regionale woonagenda. Over de uitvoering van deze extra inspanning en bijdrage aan de provinciale opgave treden de provincie Gelderland en deze gemeenten (Brummen, Epe en Heerde) in overleg over ondersteuning in het kader van de genoemde randvoorwaarden en kritische succesfactoren.
- c. Bij verschillende gemeenten in Regio Stedendriehoek is sprake van bedrijfsverplaatsingen omwille van gebiedsontwikkeling met het doel van woningbouw. Dit speelt in de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Lochem, Zutphen en mogelijk ook in Voorst. De gemeenten en de provincie Gelderland treden met elkaar in overleg over de aanpak van deze bedrijfsverplaatsingen.

06

Aanvullende afspraken

- d. De woningbouwafspraken kunnen betekenen dat gemeenten een actievere grondpolitiek gaan voorstellen (strategisch dan wel situationeel) of actieve grondpolitiek gaan overwegen om voor te stellen aan de gemeenteraad. Met de gemeenten die een actievere grondpolitiek gaan voorstellen of een actieve grondpolitiek gaan overwegen treedt de provincie Gelderland in overleg om de uitwerking van dit beleid te ondersteunen en waar nodig de kennis hiervan te vergroten.
- e. Indien gemeenten een actieve of actievere grondpolitiek gaan voeren om de woningbouwopgave te realiseren, kan dit voor een langere termijn een groter financieel risico betekenen. Gemeenten en provincie treden in overleg of en hoe eventuele risico's die zich voordoen op een goede wijze kunnen worden geborgd met flankerende maatregelen.
- f. De gemeenten in de regio hebben naast de genoemde Sleutelprojecten ook kleinere ontwikkelingen binnen de bebouwde omgeving en bij de kernen of dorpen. De omvang van het woningbouwprogramma is vaak kleiner dan 100 woningen met een aandeel sociaal of betaalbaar in het programma en een aantoonbaar tekort op de ontwikkeling. De verschillende kleinere ontwikkelingen zijn relevant voor de regionale balans en betreft toevoeging van woningbouw die past bij de vraag in de regio. Gemeenten en provincie treden in overleg over de oplossingen indien zich een tekort voordoet bij dergelijke ontwikkelingen. Gemeenten en corporaties zijn hierbij verantwoordelijk om inzichtelijk, transparant en toetsbaar de financiële doorrekening te verstrekken.
- g. De provincie Gelderland treedt met de regio Stedendriehoek en de gemeente Zutphen in overleg over de lange termijn vervangingsopgave aan de oude IJsselbrug. Dit in relatie tot de woningbouw De Hoven, de benodigde goede verbinding voor langzaam verkeer en de goede doorstroming van autoverkeer tussen de westoever en de oostoever van de IJssel in de omgeving Zutphen.

05

Voor alle (afspraken over) randvoorwaarden en kritische succesfactoren geldt dat deze periodiek besproken zullen worden in de regionale overleggen, om de voortgang te monitoren.

01

De minister voor VRO heeft de wens om met partijen aanvullend afspraken te maken over flexwoningen en transformatiewoningen, over bouwen voor aandachtsgroepen (waaronder ouderen), toekomstbestendige bouw, ruimtelijke orderingsaspecten, de herstructureringsopgave, het aantal verpleegzorgplekken, studentenhuisvesting, vakantieparken en de doorvertaling van de woonzorgvisies. Hierover worden voor december 2023 afspraken gemaakt, die een uitbreiding vormen van deze regionale woondeal.

02

Specifieke aandacht is nodig voor de ondersteuning van de woonbehoeften van ouderen. Door de vergrijzing zijn er over twintig jaar naar schatting in heel Nederland 1,6 miljoen 80-plussers. Dat is twee keer zoveel als op dit moment. Er is een toenemende behoefte aan woningen die aansluiten bij de wensen van ouderen. In het beleidsprogramma ‘Wonen en zorg voor ouderen’ is geschetst dat er nationaal behoefte is aan 290.000 woningen geschikt voor ouderen. Het betreft 170.000 nultredenwoningen en 80.000 geclusterde woonvormen die ook geschikt zijn voor ouderen. Ook is er een landelijke opgave voor ca. 40.000 woningen met verpleegzorg op basis van scheiden wonen en zorg (VPT). Deze opgave wordt in 2023 regionaal en lokaal verder uitgewerkt in het tweede deel van de woondeal.

03

Alle gemeenten stellen in lijn met het beleidsprogramma ‘Een thuis voor iedereen’ in 2023 lokaal een integrale woonzorgvisie op. Hierin wordt aandacht besteed aan zowel de woon-, zorg-, als ondersteuningsbehoefte van aandachtsgroepen. Op regionaal niveau vindt afstemming hierover plaats, waarbij de provincie een coördinerende rol vervult in het afstemmingsproces. Na het opstellen van de woonzorgvisies vinden bij de eerstvolgende herijking van de regionale woondeal (zie paragraaf 7.6) aanpassingen plaats naar aanleiding van deze woonzorgvisies.

04

De provincie Gelderland zet in op het realiseren van minimaal 3.000 flexwoningen tot medio 2025, waarvan 500 tot 1.000 in 2023. Dit krijgt vorm door gemeenten te ondersteunen:

- a. Begeleiding van individuele gemeenten bij de realisatie van flexwoonprojecten door het inschakelen van de Taskforce Versnelling Tijdelijke Huisvesting (bij grote projecten met minimaal 100 flexwoningen) of door het provinciale versnellingsteam.
- b. Via een collectieve benadering middels een praktijkleerkring, waarbij gemeenten in vijf bijeenkomsten toewerken naar een haalbaar plan voor de oplevering van flexwoningen voor medio 2024.

De provincie gaat in overleg met gemeenten en woonregio's bepalen of en hoe het realiseren van flexwoningen na 2025 vorm gaat krijgen. De gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe en Zutphen zijn momenteel in overleg met de provincie Gelderland en het Rijk over de realisatie van flexwonen.

05

De provincie Gelderland zet zich in voor de transformatie van leegstaand vastgoed naar woningen, onder andere via het programma Steengoed Benutten. In de periode van 2019 tot en oktober 2022 zijn via Steengoed Benutten ruim 1.600 woningen verder naar realisatie gebracht en de verwachting is in 2023 nog eens 1.500 woningen. In de loop van 2023 wordt besloten of dit programma na 2023 gecontinueerd kan worden en op welke andere wijzen de provincie zich inzet voor transformatie.

06

We constateren dat de weersextremen toenemen en we ervaren steeds meer dat de inrichting van Nederland sterk verbonden is met water en bodem. We zien nu dat de grenzen van de maakbaarheid en de draagkracht in zicht komen, wat invloed kan hebben op de woningbouwafspraken. Partijen in deze woondeal willen daarom het water- en bodemsysteem sturend laten zijn bij gebiedsontwikkelingen en locatiekeuzes. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het richtinggevend kader dat door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in het programma ‘Water en Bodem Sturend’ wordt ontwikkeld. De waterschappen worden bij locatie- en inrichtingskeuzes vroegtijdig betrokken in het planvormingsproces.

07

De provincie inventariseert op verzoek van de minister in 2023 in samenwerking met gemeenten het potentieel van te transformeren vakantieparken in Gelderland en meldt de resultaten daarvan aan de minister. De verantwoordelijkheid voor de daadwerkelijke transformatie van vakantieparken ligt bij de individuele gemeenten en parkeigenaren.

08

Het realiseren van de in deze woondeal opgenomen woningen moet samengaan met andere grote ruimtelijke opgaven op het vlak van onder meer klimaat, landbouw, natuur en energie. Recent heeft de rijksoverheid aan de provincies gevraagd om de ‘ruimtelijke puzzel’ van de rijksopgaven en decentrale opgaven te leggen. In dit kader verricht ook Regio Stedendriehoek haar ‘ruimtelijke puzzel’ en formuleert haar regioverhaal dat input vormt voor het regio-arrangement van de provincie Gelderland. In Gelderland krijgt dat onder andere vorm via het Ruimtelijk Perspectief, de verstedelijkingsstrategie en het Gelders Programma Landelijk Gebied. Woningbouw is een onderdeel van die ruimtelijke puzzel. In de zomer van 2023 dient de provincie hiervoor plannen in bij het Rijk, met oog voor de samenhang van alle ruimtelijke opgaven. Bij het bepalen van nieuwe locaties voor woningbouw gaat dit ruimtelijke aspect een grotere rol spelen in de afwegingen van provincie en gemeenten. Dit kan leiden tot een stapeling van opgaven en tegengestelde belangen.

Samenwerking en sturing: governance

01

Een intensievere samenwerking, actieve sturing en monitoring van de uitvoering is noodzakelijk voor de realisatie van deze bestuurlijke afspraken. De colleges van B&W, het college van GS en de minister voor VRO maken daarom – naast deze afspraken over de woningbouwopgave – ook uitvoeringsafspraken over gezamenlijk overleg, over het gezamenlijk volgen van de voortgang via monitoring en rapportage. Ook maken we uitvoeringsafspraken over hoe we belemmeringen oplossen en besluiten nemen als de voortgang stukt.

02

Eén overheid: gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de versterking van de regie op de woningbouw en het realiseren van de opgave. Alle overheidslagen dragen bij aan de woningbouwopgave vanuit hun specifieke rol in aansluiting op het huis van Thorbecke, en wet- en regelgeving zoals de Woningwet, de Huisvestingswet, de Wet Ruimtelijke Ordening en de Omgevingswet. In aansluiting daarop herbevestigen we het volgende:

- De Colleges van B&W en de gemeenteraden zijn als eerste bestuursorgaan verantwoordelijk voor de zorg voor de fysieke leefomgeving. In aansluiting daarop zetten de gemeenten zich in voor voldoende bouwlocaties in ruimtelijke plannen voor de realisatie van de woningbouwafspraken uit de regionale woondeals. Met inzet van de wettelijke instrumenten zorgen gemeenten voor de benodigde (harde) plancapaciteit in de verschillende prijssegmenten (sociale huur, middenhuur en betaalbare koop) en voor verlening van omgevingsvergunningen.
- Het Dagelijks Bestuur van het waterschap is verantwoordelijk voor een doelmatig waterbeheer. In het Omgevingsplan houdt de gemeenteraad rekening met het waterbelang met het oog op behoud van waterkwaliteit en het voorkomen van wateroverlast, droogte en overstromingen, om te komen tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, onder meer woningbouwlocaties. Daarbij geldt onder meer het uitgangspunt van ‘water en bodem sturend’. De uitwerking daarvan vindt plaats in het programma water en bodem sturend, waar het waterschap en de betreffende gemeenten samen in optrekken.
- De Provinciale Omgevingsvisie, omgevingsverordening en programma vormen het bovenliggende beleidskader en bevat de regels en voorwaarden voor de regionale woonvisies en regionale woningbouwprogramma's. Vanuit deze wettelijke bevoegdheid is het College van Gedeputeerde

Staten van de provincie verantwoordelijk voor de gebiedsgerichte coördinatie van de (ruimtelijke) doorvertaling van de provinciale woningbouwopgave in regionaal verband met de gemeenten. Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie stuurt actief op de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwprogrammering. Doel is het toewerken naar meer balans in de woningvoorraad, met een streven naar 30% sociale huurwoningen in de bestaande voorraad op provinciaal niveau, regionaal niveau en lokaal niveau. Provincies bevorderen door actieve sturing een evenwichtige verdeling tussen en in de woondealregio's. Eventueel extra noodzakelijk juridisch instrumentarium zal onderdeel uitmaken van de wet regie volkshuisvesting.

- De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is verantwoordelijk voor realisatie van de nationale opgave en stelselverantwoordelijk voor de versterking van het wettelijk instrumentarium voor de medeoverheden om de woningbouwopgave te realiseren en voor ondersteuning van de uitvoering via inzet van (financiële) middelen. De minister stuurt actief op realisatie van de nationale opgave door intensief en periodiek overleg met medeoverheden en monitoring van de woningbouw. Daarnaast coördineert de minister de opgaven die samenhangen met de woningbouw met de medeoverheden en andere departementen. Zo nodig hakt de minister voor VRO samen met collega-bewindspersonen knopen door.

03

De colleges van B&W, het college van GS en de minister voor VRO werken samen vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid en zetten gezamenlijk en gecoördineerd hun instrumenten en middelen in om de overeengekomen opgave te realiseren.

A. Monitoring en intensivering overleg

04

De voortgang ten aanzien van woondeal wordt gemonitord met de interbestuurlijke landelijke monitor voortgang woningbouw. Daarover is bestuurlijk afgesproken dat het doel van de monitor is enerzijds het voorzien van de (semi)overheden in informatie over plancapaciteit (woningbouwplannen), de voortgang van de woningbouw en opgeleverde (gerealiseerde) woningen. Anderzijds draagt de monitor bij aan inzicht in eventuele knelpunten en in informatie in verband met voor de woningbouw noodzakelijke opgaven teneinde deze te kunnen oplossen.

Voor de monitoring is het relevant dat er overeenstemming is over de te gebruiken definities en dat (eenduidige en betrouwbare) data beschikbaar zijn voor relevante indicatoren (onder andere gerealiseerde sociale woningen). Het Ministerie van BZK zet zich hiervoor in, in afstemming met provincies en gemeenten.

05

Om gezamenlijk zicht te houden op de voortgang van de uitvoering van deze bestuurlijke afspraken vindt er minimaal één keer per jaar bestuurlijk overleg plaats tussen vertegenwoordigers van gemeenten, van de woonregio en van de provincie. Dit overleg wordt elk jaar voor de zomer georganiseerd door de provincie Gelderland.

06

Als dat inhoudelijk nodig is, worden deze afspraken jaarlijks herijkt. Daarbij worden dan de nieuwste prognose van de woningbouwbehoefte betrokken. De richtinggevende doelstelling voor de woningbouwproductie per jaar tot en met 2030 wordt bijgewerkt op basis van deze prognose, de gerealiseerde bouwproductie en de ontwikkeling van de woningvoorraad. Een eerste herijking gepland na het beschikbaar komen van het provinciaal ruimtelijk arrangement en de volgende prognose van de woningbouwbehoefte.

B. Belemmeringen oplossen en besluiten nemen

07

Doel is door monitoring en intensief en kort-cyclisch ambtelijk en bestuurlijk overleg goed zicht te krijgen en te houden op de uitvoering. Hierdoor signaleren we vroegtijdig wanneer de voortgang van de woningbouw en de uitvoering van de bestuurlijke afspraken stukt. Wanneer (gezamenlijk) wordt geconstateerd dat de voortgang stukt, stellen we gezamenlijk vast wat de achterliggende oorzaken daarvan zijn (fact finding). Op basis daarvan worden de benodigde en gewenste acties in gang gezet. Hierbij kan ondersteuning worden ingeschakeld van de landelijke versnellingstafel, tafels van andere ministeries of via onder andere de taskforce nieuwbouw woningcorporaties of expertteams. Uitgangspunt is: ‘los het op, of schaal het op’. Hierbij kunnen bestuurlijke of in het uiterste geval juridische interventies nodig zijn. Bestuurlijk overleg blijft het uitgangspunt. Juridische interventie vindt plaats door de naastgelegen overheid in aansluiting bij het huis van Thorbecke.

08

Via de woondeals kunnen alle partijen die in de keten zijn betrokken bij de woningbouw – zoals marktpartijen, corporaties, zorgkantoren – hun knelpunten agenderen. Dit kan ook via andere tafels zoals de nationale taskforce nieuwbouw woningcorporaties en de landelijke versnellingstafels.

09

In Regio Stedendriehoek vindt circa drie per jaar regionaal overleg plaats met woningcorporaties en hebben lokale overheden, corporaties, en de bij de woningbouw betrokken bedrijven meerdere keren per jaar overleg (regionale versnellingstafel). Dit overleg wordt in gezamenlijkheid met genoemde partijen georganiseerd in de regio en heeft onder meer als doel de voortgang en versnelling van woningbouw, eventuele knelpunten en mogelijke oplossingen te bespreken. Indien er sprake is van landelijke thema's kunnen deze worden opgeschaald naar de landelijke versnellingstafel.

10

De wethouders wonen van Regio Stedendriehoek intensiveren het overleg met de bestuurders van de corporaties op regioniveau om de voortgang van de sociale woningbouw te monitoren. De regio faciliteert dit overleg. Het regionale overleg met corporaties is ter aanvulling op het reguliere overleg dat de individuele gemeenten hebben met de corporaties en huurdersorganisaties en de prestatieafspraken die gemeenten op lokaal niveau maken met de corporaties (waaronder middenhuur). Gemeenten en corporaties treden met elkaar in overleg over de locaties waar en wijze hoe de opgave te realiseren.

Ondertekening

Ondertekend te Zutphen op 8 maart 2023.

De provincie Gelderland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door P.G.J. Kerris, gedeputeerde wonen, handelend ter uitvoering van een besluit van het college van Gedeputeerde Staten d.d. 24 januari 2023,

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, minister H.M. de Jonge

Namens het college van burgemeester en Wethouders van de gemeente Apeldoorn, wethouder P.C.J. Messerschmidt

Namens het college van burgemeester en Wethouders van de gemeente Brummen, wethouder G.I. Timmer

Namens het college van burgemeester en Wethouders van de gemeente Epe, wethouder M. Kerkmans

Namens het college van burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde, wethouder S.J.L. Nienhuis

Namens het college van burgemeester en Wethouders van de gemeente Lochem, wethouder M.J. Eggink-Meuleman

Namens het college van burgemeester en Wethouders van de gemeente Voorst, wethouder B. Visser

Namens het college van burgemeester en Wethouders van de gemeente Zutphen, wethouder J. Bloem

Bijlage 01

De woningbouwopgave 2022 zoals vastgesteld in de ‘Provinciale woningbouwafspraken 2022-2030 provincie Gelderland’ op 13 oktober 2022. Het gaat in totaal om 100.000 huizen, waarvan minimaal 60% betaalbaar en inclusief minimaal 28% sociale huurwoningen.

	Te realiseren woningen bruto	Te realiseren woningen netto	Betaalbaarheid Sociale huur ⁸	Midden-huur ⁹	Betaalbare koop ¹⁰	Betaalbaarheid totaal	Woningen door woning- corporaties
2022	11.100	13.200	3.400	1.300	2.100	6.800	2.200
2023	12.800	15.700	3.700	1.500	2.600	7.800	3.300
2024	12.400	17.300	3.100	1.000	3.100	7.200	2.600
2025	13.500	13.300	3.500	1.400	3.100	8.000	2.700
2026	11.600	11.400	3.200	1.300	2.700	7.200	2.800
2027	10.100	10.600	2.900	1.000	2.400	6.300	2.600
2028	9.500	9.800	2.600	900	2.300	5.800	2.500
2029	9.500	8.500	2.600	900	2.200	5.700	2.400
2030	9.500	4.800	2.500	1.000	2.100	5.600	2.200
Totaal	100.000	104.600	27.500	10.300	22.600	60.400	23.300
	100%	105%	28%	10%	23%	60%	23%

Provinciale woningbouwopgave

Het college van GS heeft in haar bod aan de minister van 29 september 2022 aangegeven dat het voor realisatie van de opgave nodig is dat het Rijk tegemoet komt aan vier randvoorwaarden:

A. Investerings in bereikbaarheid

Grootschalige woningbouw vereist verbetering van de bereikbaarheid. Want als er meer mensen in een regio gaan wonen, gaan er meer mensen gebruik maken van de trein, de bus, fietspaden en wegen. Om de woningbouwopgave verantwoord te realiseren, is steun nodig voor diverse bereikbaarheidsknelpunten in Gelderland.

B. Financiering van onrendabele toppen

Bij woningbouw is er vaak extra geld nodig om daadwerkelijk betaalbare woningen te realiseren. Cofinanciering vanuit de rijksoverheid van deze onrendabele toppen is een randvoorwaarde om betaalbare woningbouw in Gelderland mogelijk te maken. Er is waardering voor de Woningbouwimpuls, maar er is langjarig meer budget nodig en meer zekerheid over waar dit instrument daadwerkelijk gaat bijdragen aan de opgave.

C. Voldoende goede ambtelijke capaciteit

Voor de woningbouw is het belangrijk dat er structureel financiën beschikbaar komen om de ambtelijke capaciteit van gemeenten te vergroten. Onderzoeken laten zien dat hier een groot en reëel knelpunt ligt. Ook zijn nieuwe HR-instrumenten ten bate van instroom nodig en mensen moeten over voldoende competenties en doorzettingskracht beschikken.

D. Voldoende stikstofruimte

Zonder stikstofruimte kan voor veel woningen geen vergunning worden verleend. Omdat Gelderland bijna de helft van alle stikstofgevoelige Natura 2000 binnen haar grenzen heeft, is voldoende stikstofruimte onmisbaar. Dit speelt vooral rond de Veluwe: bij Arnhem, Ede, Harderwijk en Apeldoorn. Het college van GS roept het kabinet op haar toezegging na te komen om te zorgen voor voldoende stikstofruimte voor de woningbouw.

Daarbij is afgesproken dat de minister voor VRO de opgaven coördineert die samenhangen met woningbouw en zich maximaal inzet voor tegemoetkoming aan de randvoorwaarden.

⁸ Huurwoningen tot de sociale huurgrens van circa 763 euro per maand, prijspeil 2022.

⁹ Huurwoningen van de sociale huurgrens van circa 763 euro tot maximaal 1.000 euro per maand, prijspeil 2022.

¹⁰ Betaalbare koop zijn conform het beleid van de minister woningen tot de grens van de Nationale Hypotheek Garantie, te weten 355.000 euro, prijspeil 2022. Diverse gemeenten vinden dit niet voldoende betaalbaar en hanteren daarnaast ook een lagere prijsgrens.

Bijlage 02

Woningbouwopgave per gemeente

Gemeente Apeldoorn

Te realiseren woningen

	Te realiseren woningen bruto	Sloop	Te realiseren woningen netto	Totale bruto plancapaciteit	Harde bruto plancapaciteit
2022	889	163	726	889	889
2023	1.542	22	1.520	1.542	686
2024	617	52	565	617	135
2025	1.171	48	1.123	1.171	378
2026	1.131	0	1.131	1.131	30
2027	900	54	846	900	0
2028	764	0	764	764	0
2029	986	0	986	986	0
2030	838	0	838	838	0
Totaal	8.838	339	8.499	8.838	2.118
	100%	4%	96%	100%	24%

Betaalbaarheid en aandeel corporaties

	Sociale huur totaal	Sociale huur corporaties	Middenhuur totaal	Middenhuur corporaties	Betaalbare koop	Betaalbaar totaal
2022	434	157	93	25	117	644
2023	706	350	195	25	176	1.077
2024	226	485	79	25	135	440
2025	456	146	116	25	358	930
2026	405	255	359	25	116	880
2027	413	227	97	25	182	692
2028	269	305	147	25	163	579
2029	414	300	97	25	251	762
2030	364	325	64	25	253	681
Totaal	3.687	2.550	1.247	225	1.751	6.685
	42%	29%	14%	0%	20%	76%

Wat betreft de sloop van corporatiewoningen gaat het over 339 woningen in de periode van 2022 tot en met 2030.

Gemeente Epe

Te realiseren woningen

	Te realiseren woningen bruto	Sloop	Te realiseren woningen netto	Totale bruto plancapaciteit	Harde bruto plancapaciteit
2022	11	0	11	11	11
2023	213	0	213	213	132
2024	321	34	287	321	29
2025	269	20	249	269	32
2026	300	0	300	300	50
2027	264	0	264	264	50
2028	207	0	207	207	0
2029	188	0	188	188	0
2030	70	0	70	70	0
Totaal	1.843	54	1.789	1.843	304
		3%	97%	100%	16%

Betaalbaarheid en aandeel corporaties

	Sociale huur totaal	Sociale huur corporaties	Middenhuur totaal	Middenhuur corporaties	Betaalbare koop	Betaalbaar totaal
2022	0	0	0	0	0	0
2023	47	47	38	6	49	134
2024	129	95	32	6	78	239
2025	122	83	25	20	77	224
2026	90	87	30	17	88	208
2027	71	71	25	13	80	176
2028	74	74	13	13	75	162
2029	67	67	8	8	72	147
2030	25	25	7	7	25	57
Totaal	625	549	178	90	544	1.347
	34%	30%	10%	5%	30%	73%

Wat betreft de sloop van corporatiewoningen gaat het over 54 woningen in de periode van 2022 tot en met 2030.

Gemeente Heerde

Te realiseren woningen

	Te realiseren woningen bruto	Sloop	Te realiseren woningen netto	Totale bruto plancapaciteit	Harde bruto plancapaciteit
2022	69	0	69	69	69
2023	93	0	93	93	0
2024	179	24	155	179	0
2025	143	35	108	143	0
2026	140	30	110	140	0
2027	74	29	45	74	0
2028	112	48	64	112	0
2029	100	0	100	0	0
2030	100	0	100	0	0
Totaal	1.010	166	844	810	69
		16%	84%	80%	7%

Betaalbaarheid en aandeel corporaties

	Sociale huur totaal	Sociale huur corporaties	Middenhuur totaal	Middenhuur corporaties	Betaalbare koop	Betaalbaar totaal
2022	0	0	5	0	19	24
2023	41	41	5	0	43	89
2024	88	88	5	0	37	130
2025	95	95	5	0	76	176
2026	44	44	4	0	43	91
2027	43	43	4	0	24	71
2028	53	53	4	0	69	126
2029	20	20	5	0	20	45
2030	20	20	5	0	20	45
Totaal	404	404	42	0	351	797
	34%	30%	4%	0%	35%	79%

Wat betreft de sloop van corporatiewoningen gaat het over 252 woningen in de periode van 2022 tot en met 2030.

Gemeente Lochem

Te realiseren woningen

	Te realiseren woningen bruto	Sloop	Te realiseren woningen netto	Totale bruto plancapaciteit	Harde bruto plancapaciteit
2022	152	7	145	152	152
2023	79	5	74	79	74
2024	179	41	138	179	77
2025	187	1	186	187	20
2026	125	0	125	251	28
2027	125	0	125	240	51
2028	125	0	125	183	0
2029	125	0	125	183	0
2030	122	0	122	183	0
Totaal	1.219	54	1.165	1.637	402
		4%	96%	134%	33%

Betaalbaarheid en aandeel corporaties

	Sociale huur totaal	Sociale huur corporaties	Middenhuur totaal	Middenhuur corporaties	Betaalbare koop	Betaalbaar totaal
2022	7		3	0	23	33
2023	34	20	17	0	11	62
2024	48	43	1	0	61	110
2025	20	10	70	0	46	136
2026	40	40	5	0	30	75
2027	40	40	5	0	45	90
2028	39	39	5	0	45	89
2029	39	39	5	0	45	89
2030	39	29	5	0	45	89
Totaal	306	260	116	0	351	773
	25%	21%	10%	0%	29%	63%

Wat betreft de sloop van corporatiewoningen gaat het over 0 woningen in de periode van 2022 tot en met 2030.

Gemeente Voorst

Te realiseren woningen

	Te realiseren woningen bruto	Sloop	Te realiseren woningen netto	Totale bruto plancapaciteit	Harde bruto plancapaciteit
2022	51	0	51	65	90
2023	100	0	100	131	120
2024	110	13	97	132	100
2025	130	0	130	160	102
2026	130	0	130	160	102
2027	100	0	100	120	102
2028	100	0	100	110	38
2029	100	0	100	75	34
2030	100	0	100	62	0
Totaal	921	13	908	1.015	688
		1%	99%	110%	75%

Betaalbaarheid en aandeel corporaties

	Sociale huur totaal	Sociale huur corporaties	Middenhuur totaal	Middenhuur corporaties	Betaalbare koop	Betaalbaar totaal
2022	0	0	0	0	28	28
2023	33	33	0	0	25	58
2024	25	25	0	0	45	70
2025	28	28	0	0	40	68
2026	37	37	0	0	54	91
2027	37	37	0	0	25	62
2028	36	36	0	0	25	61
2029	36	36	0	0	25	61
2030	38	38	0	0	22	60
Totaal	270	270	0	0	289	559
	29%	29%	0%	0%	31%	61%

Wat betreft de sloop van corporatiewoningen gaat het over 13 woningen in de periode van 2022 tot en met 2030.

Gemeente Zutphen

Te realiseren woningen

	Te realiseren woningen bruto	Sloop	Te realiseren woningen netto	Totale bruto plancapaciteit	Harde bruto plancapaciteit
2022	260	40	220	1.518	625
2023	260	40	220	0	365
2024	260	40	220	0	105
2025	260	40	220	0	0
2026	260	40	220	0	0
2027	260	40	220	0	0
2028	260	40	220	0	0
2029	260	40	220	0	0
2030	260	40	220	0	0
Totaal	2.340	360	1.980	1.518	1.095
		15%	85%	65%	47%

Betaalbaarheid en aandeel corporaties

	Sociale huur totaal	Sociale huur corporaties	Middenhuur totaal	Middenhuur corporaties	Betaalbare koop	Betaalbaar totaal
2022	36	36	59	59	100	195
2023	98	74	71	0	91	260
2024	77	77	10	10	100	187
2025	32	32	16	16	100	148
2026	109	109	10	10	80	199
2027	88	88	10	10	80	178
2028	36	36	10	10	80	126
2029	91	91	21	21	80	192
2030	36	36	21	21	80	137
Totaal	603	579	228	157	791	1.622
	26%	25%	10%	7%	34%	69%

Wat betreft de sloop van corporatiewoningen gaat het over 0 woningen in de periode van 2022 tot en met 2030.

Bijlage 03

Regionale kaart Sleutelprojecten

Gemeente Heerde

- Uitbreidingslocaties kernen Wapenveld en Heerde: 190 woningen, start bouw 2024
- Centrumontwikkeling en inbreiding Heerde, Veessen en Wapenveld: 165 woningen, start bouw 2025

Gemeente Epe

- Kern Vaassen: 225 woningen, start bouw 2025
- Kern Epe: 600 woningen, start bouw 2025

Gemeente Apeldoorn

- Kanaalzone: 1750 woningen, start bouw 2022
- Binnenstad: 1000 woningen, start bouw 2022
- Spoorzone: 2000 woningen, start bouw 2022
- Zuidrand: 1050 woningen, start bouw 2026

bureauzaaigoed

Woondeal Stedendriehoek
Ondertekend te Apeldoorn op 8 maart 2023.

P.G.J. Kerris

H.M. de Jonge

P.C.J. Messerschmidt

G.I. Timmer

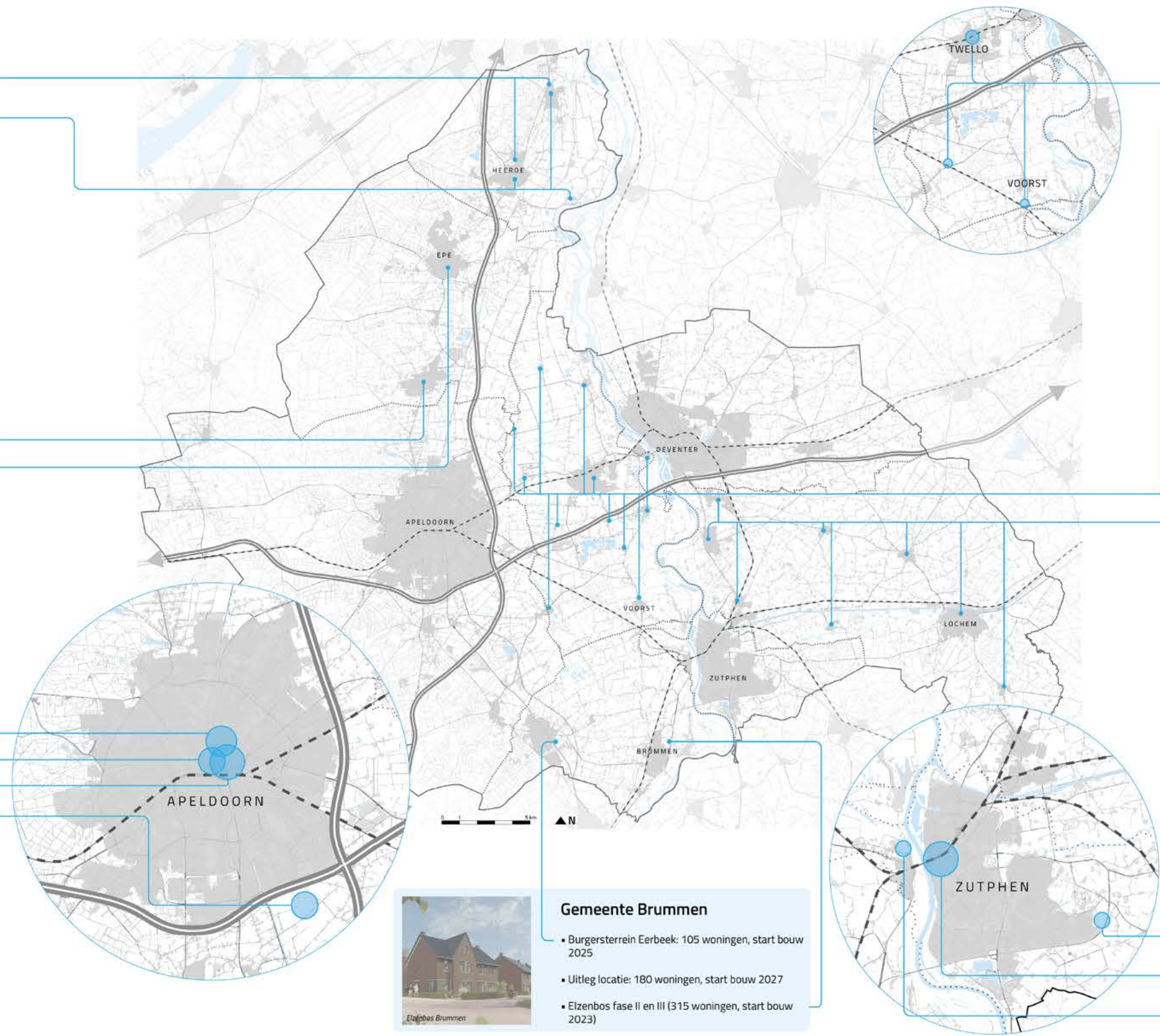
M. Kerkmans

S.J.L. Nienhuis

M.J. Eggink-Meuleman

B. Visser

J. Bloem

Gemeente Voorst

- Spoorzones gemeente Voorst: 400-600 woningen, start bouw 2025
- Woningbouwlocaties kernen Voorst: 500-600 woningen, start bouw 2025

Gemeente Lochem

- Plan nieuwe woningbouwlocaties Lochem in 8 kernen: 760 woningen, start bouw 2023

Gemeente Zutphen

- Leesten - Schouwbroek: 250-300 woningen, start bouw 2025
- Spoorzone & binnenstad Zutphen: 1000 woningen, start bouw 2024
- De Hoven - noord: 300 woningen, start bouw 2025

Bijlage 04

Sleutelprojecten en kritische succesfactoren

Projectkenmerken

Kritische succesfactoren & knelpunten

Naam project	Gemeente	Aantal woningen	Start bouw	Bereikbaarheid	Onrendabele top	Capaciteit en kennis	Stikstofruimte	Andere knelpunten
Spoorzone	Apeldoorn	2.000	2022	ja	ja	ja	ja	Stapelings ambities Kosten infrastructuur
Zuidrand	Apeldoorn	1.050	2026	ja	ja	ja	ja	
Kanaalzone	Apeldoorn	1.750	2022	ja	ja	ja	ja	Bedrijfsverplaatsingen
Binnenstad	Apeldoorn	1000	2022	nee	ja	ja	ja	Stapelings ambities
Elzenbos fase II en II, Brummen	Brummen	345	2023	nee	ja	nee	ja	
Burgersterrein, Eerbeek	Brummen	105	2025	nee	ja	nee	ja	Inpassing in omgeving / kwaliteitseisen
Uitleg locatie (embargo)	Brummen	180	2028	nee	nee	nee	ja	
Kern Epe ('t Slath, Zuukerenk)	Epe	600	2025	nee	ja	nee	ja	Mobiliteit/infrastructuur Kosten planontwikkeling
Kern Vaassen (Kerkenland, Vaassen west)	Epe	225	2025	nee	nee	nee	ja	Mobiliteit Milieucontouren
Uitbreidingslocaties kernen Wapenveld en Heerde	Heerde	190	2024	ja	ja	nee	ja	Mobiliteit / ontsluiting
Centrumontwikkeling en inbreiding Heerde, Veessen en Wapenveld	Heerde	165	2025	nee	ja	nee	ja	Mobiliteit / ontsluiting
Plan nieuwe woningbouwlocaties 8 kernen Lochem	Lochem	760	2023	nee	ja	ja	ja	Inpassing in omgeving / kwaliteitseisen
				nee	nee	nee	nee	
Spoorzones gemeente Voorst	Voorst	400-600	2025	nee	ja	ja	ja	Hoogspanningstracé Bedrijfsverplaatsingen Kosten infrastructuur
Woningbouwlocaties kernen Voorst (incl. Twello-noord)	Voorst	500-600	2023	nee	ja	nee	ja	Saneringskosten Uitplaatsen functies
Spoorzone en binnenstad Zutphen	Zutphen	1000	2024	nee	ja	ja	nee	Bedrijfsverplaatsingen Stapelings ambities Milieucontouren Kosten infrastructuur
De Hoven - noord	Zutphen	300	2025	ja	ja	nee	ja	Bedrijfsverplaatsingen
Leesten - schouwbroek	Zutphen	250-300	2025	ja	ja	nee	nee	

N.b. algemeen knelpunt: kostenstijgingen en plankosten.

Bijlage 05

Ondersteuning via het Actieplan Wonen

Via het Actieplan Wonen ondersteunt de provincie gemeenten bij het realiseren van de woningbouwopgave. De huidige ondersteuningsmogelijkheden zijn in deze bijlage op een rij gezet. Het Actieplan Wonen omvat op dit moment 14 acties die leiden tot versnelling van de woningbouw, tot meer betaalbare woningen en tot meer flexibele woonvormen. Meer informatie is te vinden op de website van het Actieplan Wonen. We lichten hier een aantal acties en instrumenten uit:

Versnellingsteam

Het versnellingsteam werkt integraal aan (woningbouw-) projecten en ondersteunt gemeenten op verschillende manieren. Van financiële regelingen tot directe inzet van capaciteit en expertise. Ook is er kennis en kunde én cofinanciering beschikbaar voor aanvragen in het kader van de Woningbouwimpuls. Het versnellingsteam biedt vanaf 2023 bij grote projecten: expertise, procesmanagers, projectleiders en enkele projectteams voor zeer grote woningbouwprojecten. Contact via versnellingsteamwoningbouw@gelderland.nl.

Betaalbare woningen realiseren

We versnellen de bouw van sociale huurwoningen met de subsidieregeling Realiseren sociale huurwoningen. De subsidie is een tegemoetkoming in het publiek financieel tekort en bedraagt maximaal € 12.500 per woning en maximaal € 500.000 per project. Dit met een opslag van € 1.000 als er extra maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie en biodiversiteit. Deze nieuwe regeling heeft een budget van 2,5 miljoen euro. De Gelderse regeling is interessant voor gemeenten met woningbouwprojecten tot circa 200 woningen.

Flexwonen

Voor flexwonen biedt de provincie begeleiding bij de realisatie van flexwoonlocaties. De provincie zet ook subsidieregelingen in om projectleiders bij gemeenten aan de slag te zetten. Hier zijn ook de landelijke Taskforce Versnelling Tijdelijke Huisvesting (TVTH), de RVO en andere partijen aan verbonden. Ook start er begin 2023 een praktijkleerkring, waarbij in vijf bijeenkomsten wordt toegewerkt naar een haalbaar plan voor de oplevering van flexwoningen voor medio 2024.

Doorstroom sociale en middenhuur

We helpen gemeenten en woningcorporaties om 55-plussers uit grote sociale huurwoningen te laten doorstromen naar beter passende woningen. Zo komen er sociale huurwoningen beschikbaar komen voor gezinnen. Hiervoor zetten we verhuiscoaches en een verhuisvergoeding in.

Middenhuur

De provincie stimuleert kennisoverdracht en samenwerking om meer middenhuur woningen te realiseren. Hiervoor is in samenwerking met Gelderse gemeenten een Gelders aanbod voor meer middenhuur opgesteld (biedboek).

Subsidieregelingen

Het Actieplan Wonen kent diverse subsidieregelingen: Versnellen woningbouw: inhuur tijdelijke capaciteit of expertise (ook voor flexwonen)

- SteenGoed Benutten – Procesondersteuning transformatie leegstand naar wonen
- SteenGoed Benutten – Uitvoeringsgereed en realiseren
- Collectieve Wooninitiatieven
- Realiseren sociale huurwoningen
- Verhuisvergoeding huurwoning (doorstroomregeling)

**Regio
Stedendriehoek**

Apeldoorn • Deventer • Zutphen